

Preek in de seniorenzangdienst, Capelle-Schollevaar, 14 november 2010, 16.00 uur

Thema: 'Loslaten en overdragen, naar aanleiding van Numeri 27: 12-23 (centrale tekst: vers 22-23)

Ouder worden betekent: loslaten

Als je ouder wordt, moet je steeds meer dingen loslaten. Als je kinderen hebt, moet je ze leren loslaten, ze moeten hun weg vinden. En als zij dan weer kinderen krijgen die ze anders opvoeden dan je zelf gedaan zou hebben, moet je opnieuw leren loslaten. Als je gezondheid achteruit gaat, moet je leren aanvaarden dat je bepaalde dingen niet meer kunt. Je kunt geen grote tuin meer bijhouden en moet dat loslaten. Je kunt geen lange vakanties meer volhouden. Er kan een dag komen dat je niet meer kunt autorijden. Dat is heel wat voor veel ouderen, om dat te moeten loslaten. Als je kleiner gaat wonen, moet je afstand doen van allerlei spullen, ook dat valt niet mee. Mensen van je eigen generatie ontvallen je, ook hen moet je loslaten.

Wat leren we van Mozes?

Mozes krijgt van God de opdracht om zijn taak als leider van het volk Israël los te laten. De HERE zegt: 'Mozes, de tijd is gekomen dat ook jij zult gaan sterven, zoals je broer Aäron al gestorven is.' Mozes mag het beloofde land niet in. Dat komt omdat Aäron en hij op een bepaald moment niet gehoorzaam waren geweest aan God. Toen het volk dorst had en schreeuwde om water, smeekten Mozes en Aäron God om hulp. De HERE beloofde die hulp ook. Mar wat gebeurde er? Toen Mozes en Aäron weer voor het volk stonden, zeiden ze: 'Zullen wij uit deze rots water te voorschijn laten komen?' 'Zullen wij...'. Ze stelden zich daar in de plaats van God! Ze trokken de er naar zichzelf toe. Vervolgens sloeg Mozes met zijn staf op de rots terwijl God duidelijk had gezegd: 'Je moet tegen de rots spreken, want dan zal iedereen zien, dat het geen toeval is, dat je niet toevallig op een plek slaat waar een ader zit in de rots, maar dat Ik het ben die water geef.'

1. God Zelf helpt ons om los te laten

Daar, in de woestijn van Zin, ging het helemaal mis, en nu zegt God: 'Om wat er toen is gebeurd mag je niet mee, Mozes, het beloofde land in.' Mozes moet dat aanvaarden, ook al is het moeilijk. En wat hij toen niet wist, weten wij nu wel: dat de intocht in het beloofde

land een ontzettend moeilijke operatie geweest is. God wist wel wat Hij deed! Hij vond het voor Mozes genoeg geweest, na veertig jaar dat volk geleid te hebben, met alle spanningen en moeiten die daarbij kwamen. De HERE heeft Mozes veel bespaard, veel ellende. Het was genoeg! Mozes moest daadwerkelijk gaan loslaten.

Laten we maar eerlijk zijn: loslaten is nooit gemakkelijk. Voor niemand. En toch is er verschil. Als je om je heen kijkt, zie je hoeveel mensen zich krampachtig verzetten tegen de ouderdom, en dus óók tegen het loslaten. Uiteindelijk zit daar angst achter. Angst om ouder te worden, want ouder worden betekent: dichter komen bij de dood.

Ook voor een christen valt het niet mee om los te laten. En toch... tóch is het anders. Want een kind van God weet dat de dood niet het einde is. Een kind van God weet van het Vaderhuis met de vele woningen in Gods hemelse heerlijkheid. Daar mag je rustig naar toe leven, met hoop in je hart, en vreugde. Daardoor hoef je je niet meer krampachtig vast te klampen aan het leven, en kún je ook loslaten. Dat is het eerste wat dit bijbelgedeelte ons laat zien: God Zelf helpt ons om los te laten. Hij hielp Mozes, Hij helpt ook ons.

2 Wij mogen bidden om goede opvolgers, en erop vertrouwen dat God doorgaat

Het tweede dat we leren is dit: bespreek je opvolging met God. Mozes is bereid om zijn taak neer te leggen. Maar hij vraagt aan God, in vers 16 en 17: 'De HERE, de God der geesten van alle levende schepselen, stelle over de vergadering een man, die voor hun aangezicht uitgaat en die voor hun aangezicht ingaat, en die hen doet uittrekken en hen weer terugbrengt, opdat de vergadering des HEREN niet zij als schapen die geen herder hebben.' Mozes vraagt hier om een herder, een goede herder, die de schapen uit de schappskooi naar buiten brengt, en weer naar binnen brengt. Dat is het voorbeeld dat hij gebruikt. Mozes bidt dus om een goede opvolger.

Ik las in een bijbelverklaring een zin die me raakte. Daar stond: 'Afgunstige mensen (jaloerse mensen) houden niet van hun opvolgers.' Ik dacht: 'Dat is waar!' Als je jaloers bent, dan wil je geen goede opvolger. Eigenlijk wil je dan, dat ná jouw vertrek de zaak in elkaar stort. En dat iedereen het dan roept: 'O was hij er nou nog maar, was zij er nou nog maar!' Als je zó in elkaar zit, dan gaat het je niet om de mensen, om het werk, ne, dan gaat het je om jezelf!

'Afgunstige mensen houden niet van hun opvolgers.' Maar dienstbare mensen bidden om opvolgers, om goede opvolgers! Gelovige mensen vertrouwen erop, dat God doorgaat, ook in de toekomst, ook met een nieuwe generatie. Daarom is het zo mooi dat op één zondag hier in de kerk een jongerendienst en een seniorenzangdienst wordt gehouden. Als je gelooft, bid je voor de volgende generatie, je geniet ervan als jonge mensen de fakkel overnemen, en je vertrouwt erop dat God doorgaat. Dat is het tweede dat we leren.

3. We mogen aanvaarden dat de dingen veranderen, juist omdat God dezelfde blijft

Het derde dat we leren is dit: in de toekomst zal het anders gaan, maar dat is niet erg. Wat zegt de HERE tegen Mozes over Jozua? Hij zegt onder andere dit: 'Hij zal voor de priester Eleazar staan, opdat deze voor het aangezicht van de HERE de beslissing van de Urim voor hem vrage.' En Urim en de Tummim, dat waren naar alle waarschijnlijkheid (heel zeker weten we dat niet) een soort heilige dobbelstenen. Als de leiders van het volk God om raad wilden vragen, dan wierp de hogepriester het lot, hij raadpleegde de Urim en de Tummim. Zo zal ook Jozua God om raad vragen. Mozes had een veel rechtstreekser contact met God. De HERE sprak met Mozes, lezen we in Exodus 33: 11, 'van aangezicht tot aangezicht, zoals iemand spreekt met zijn vriend.'

Bij Jozua zal dit niet het geval zijn. Dit lijkt een groot verlies. Misschien heeft het volk onderling wel geklaagd: 'Nou, die Jozua, dat is geen Mozes, hoor...' Zoals het altijd moeilijk is om te aanvaarden dat de dingen anders worden. Maar wat zegt het geloof? 'Rust mijn ziel, uw God is Koning, heel de wereld Zijn gebied! Alles wisselt op Zijn wenken, maar Hij Zelf verandert niet!' Alles verandert, maar God niet. Wie dát voor ogen houdt, kan loslaten, kan overdragen, en kan óók accepteren dat er dingen veranderen.

En inderdaad: ook in uw leven zijn er dingen veranderd, ontzettend veel is er veranderd. Je kunt het je niet meer voorstellen, het leven uit uw jeugd: dat de kolenboer voorbij kwam, dat je naar de waterstoker moest om water te halen, dat er nog geen computers waren en ook nog geen rollators...

En ook in de kerk veranderen er dingen. Jongeren houden soms weer van andere muziek. En wat ook veranderd is:

vroeger waren er geen seniorendiensten. Maar wat er ook verandert: God blijft dezelfde! Zijn Woord staat vast! Het Evangelie van Gods rijke genade voor zondige mensen zoals wij, dat blijft levensnoodzakelijk voor alle mensen van elke generatie. Alles draait om Jezus Christus, en om Zijn kruisdood en Zijn opstanding. Die vraag blijft overeind: heeft u uw leven al aan Hem toevertrouwd? En jij: heb jij je al helemaal gegeven aan de Here Jezus? Die vraag, daar ging het vanmorgen om, en daar gaat het vanmiddag om. Of je nu jong bent of oud, we komen allemaal een keer bij God, en dan is de vraag: hebben we al geknield voor de Here Jezus Christus, hebben we Hem onze zonden beleden en Hem erkend als Koning over ons hele leven? Heeft u dat al gedaan? En jij? Alles verandert, maar die vraag blijft recht overeind staan!

4. Ook al moeten we veel loslaten, we mogen vrucht blijven dragen tot het einde

Tenslotte het vierde: Mozes blijft tot het einde doen, wat hij kan. Jazeker, Hij legt Jozua de handen op en benoemt hem tot opvolger. Maar ook daarna heeft Mozes nog steeds een taak. In het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 28, lijkt het wel alsof er niets veranderd is. Mozes is nog steeds actief. Toch is er wél wat veranderd. Bewust heeft Mozes Jozua de handen opgelegd en zijn leiderschap aan hem overgedragen. Maar Jozua krijgt ook nog tijd om zich in te werken. Zoals het in Amerika is. Daar zijn de presidentsverkiezingen altijd in november. Maar de gekozen president wordt pas in januari ingehuldigd. Mozes draagt vrucht tot het einde. En de vraag is: blijft u ook vrucht dragen? In Psalm 92 wordt dat schitterend onder woorden gebracht. Daar staat dit, in vers 13-16: 'De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, opschieten als een ceder van de Libanon; geplant in het huis van de HERE groeien zij in de voorhoven van onze God; zij zullen in de ouderdom nog vrucht dragen, fris en groen zullen zij zijn; om te verkondigen, dat de HERE waarachtig is, mijn rots, in wie geen onrecht is.'

Vrucht dragen tot het einde, ook als je mogelijkheden afnemen. Ook als je steeds meer moet loslaten. Weet u waaraan ik moet denken? Aan Zuid-Limburg. Daar liepen wij in de herfstvakantie door een oude boomgaard. Sommige bomen hadden nog maar een paar takken. Al die andere takken hadden ze al moeten loslaten. Maar die paar takken hingen vol met appels!

Zo kan het ook zijn in uw leven. Ook al bent u niet meer de spil waar alles om draait in een druk gezin of in een bloeiend bedrijf, ook al gaan er dagen voorbij dat u niemand ziet, u blijft altijd mogelijkheden houden om vrucht te dragen. Door te bidden voor anderen. Door een positief, bemoedigend woord als er iemand komt van de thuiszorg. Door een telefoontje naar iemand die in

de put zit. Door een dankgebed naar de Vader van al wat leeft.

Wat leren we van Mozes? (1) God helpt ons om los te laten. (2) Wij mogen bidden om goede opvolgers, en erop vertrouwen dat God doorgaat. (3) We mogen aanvaarden dat de dingen veranderen, juist omdat God dezelfde blijft. En (4) Ook al moeten we veel loslaten, we mogen vrucht blijven dragen tot het einde. Zo mogen we de ontmoeting met God tegemoet leven. In vertrouwen op de Here Jezus. Vol dankbaarheid voor de redding die Hij geeft, vol dankbaarheid voor alle zegeningen die Hij schenkt. Tel ze maar, die zegeningen. Tel ze, één voor één. Amen.